

Kraków, 28 kwietnia 2023 roku

Aplikanci

**rocznika aplikacji sędziowskiej
Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury**

reprezentowani przez
aplikanta sędziowskiego
adres e-mail:

Minister Sprawiedliwości
al. Ujazdowskie 11
00-950 Warszawa

P E T Y C J A

Szanowny Panie Ministrze,

działając na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz.U. 2018 poz. 870), jako aplikanci grupy nr 1 XIV rocznika aplikacji sędziowskiej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury, niniejszym jako grupa osób fizycznych składających petycję w swoim interesie (art. 2 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy)

wnosimy

o podjęcie przez Ministra Sprawiedliwości prac legislacyjnych polegających na zmianie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie stypendium aplikantów Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury (Dz. U. z 2022 r. poz. 2497) w zakresie §2 ust. 1 pkt 1 i 2 tego rozporządzenia, poprzez podwyższenie miesięcznej wysokości stypendium aplikanta aplikacji sędziowskiej i prokuratorskiej KSSiP:

- 1) w trakcie pierwszych dwunastu miesięcy szkolenia – z kwoty 4 100 zł obecnie do kwoty 5 100 zł oraz
- 2) po ukończeniu dwunastu miesięcy szkolenia – z kwoty 4 500 zł obecnie do kwoty 5 500 zł.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 41a ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 217), aplikantowi KSSiP odbywającemu aplikację sędziowską albo aplikację prokuratorską przysługuje stypendium na czas odbywania tej aplikacji. Wysokość stypendium uregulowana została przez ustawodawcę w sposób określający jego maksymalną wysokość w art. 41 ust. 2 powołanej ustawy, z którego wynika, że wysokość stypendium aplikanta nie może przekroczyć wysokości najniższego wynagrodzenia zasadniczego referendarza sądowego, które wynosi na dzień 30 kwietnia 2023 r. co najmniej kwotę 8370,80 zł powiększaną o należną składkę z tytułu ubezpieczenia społecznego¹.

---

¹ Art. 151b ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 217) w zw. z art. 8 ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 (Dz.U. z 2022 r. poz. 2666).

Uzasadniając wystąpienie z niniejszą petycją pragniemy wskazać, że stypendium aplikantów KSSiP to dla zdecydowanej większości z nich jedyne źródło utrzymania w toku odbywania aplikacji. Przepisy ustawy o KSSiP nakładają na aplikantów wyjątkowo surowe ograniczenia dotyczące podejmowania jakiegokolwiek innej działalności, niż praca aplikanta sędziowskiego albo prokuratorskiego. W toku aplikacji aplikant nie może podejmować zatrudnienia lub zajęcia, z wyjątkiem zatrudnienia na stanowisku dydaktycznym, naukowo-dydaktycznym lub naukowym oraz zajęcia o charakterze naukowym, dydaktycznym lub publicystycznym, jeżeli wykonywanie tego zatrudnienia lub zajęcia nie przeszkadza w wykonywaniu obowiązków aplikanta (art. 47 ust. 1 ustawy o KSSiP).

Dla oceny obecnej wysokości stypendium aplikantów KSSiP szczególną rolę odgrywa aktualna sytuacja gospodarcza w Polsce i kreowana przez Radę Ministrów wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2023 roku. Zgodnie z właściwym rozporządzeniem (Dz.U. z 2022 r. poz. 1952) minimalne wynagrodzenie za pracę w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2023 r. wynosi 3490 zł, a od 1 lipca 2023 r. – 3600 zł (§1 i 3 ww. rozporządzenia). Powyższe oznacza, że stosunek wysokości stypendium aplikantów KSSiP w relacji do minimalnego wynagrodzenia w czasie funkcjonowania Krajowej Szkoły regularnie maleje, a **od lipca 2023 r. osiągnie najniższy w historii Krajowej Szkoły poziom**. Dokładne dane co do ww. relacji zostały wskazane w tabeli nr 1.

Rok	Wysokość minimalnego wynagrodzenia	Wysokość stypendium	Różnica kwotowa pomiędzy minimalnym wynagrodzeniem a wysokością stypendium	Stosunek procentowy wysokości stypendium do minimalnego wynagrodzenia
2011	1 386 zł	3 300 zł	1 914 zł	268%
2012	1 500 zł		1 800 zł	220%
2013	1 600 zł		1 700 zł	206%
2014	1 680 zł		1 620 zł	196%
2015	1 750 zł		1 550 zł	189%
2016	1 850 zł	2 800 zł	950 zł	151%
		3 300 zł	1 450 zł	178%
2017	2 000 zł	j/w	800 zł	140%
			1 300 zł	165%
2018	2 100 zł	3 500 zł	1 400 zł	167%
		3 800 zł	1 700 zł	181%
2019	2 250 zł	j/w	1 250 zł	156%
			1 550 zł	169%
2020	2 600 zł	j/w	900 zł	135%
			1 200 zł	146%
2021	2 800 zł	j/w	700 zł	125%
			1 000 zł	136%
2022	3 010 zł	4 100 zł	1 090 zł	136%
		4 500 zł	1 490 zł	150%
2023 (do 30.06)	3 490 zł	j/w	610 zł	117%
			1 010 zł	129%
2023 (od 01.07)	3 600 zł	j/w	500 zł	114%
			900 zł	125%

Tabela 1. Relacja wysokości minimalnego wynagrodzenia do wysokości stypendium aplikantów KSSiP w latach 2011-2023. Opracowanie własne, kwiecień 2023.

Jak wynika ze zgromadzonych danych, stypendium aplikantów KSSiP od 1 lipca 2023 r. będzie na historycznie najniższym poziomie pod względem relacji jego wysokości do minimalnego wynagrodzenia (114% przez pierwsze 12 miesięcy aplikacji i 125% przez kolejne 24 miesiące aplikacji). Taka sytuacja, w połączeniu z utrzymującą się od marca 2022 r. kilkunastoprocentową inflacją² sprawia, że stypendium aplikantów w braku jego podwyższenia będzie bardzo zbliżone do minimalnego wynagrodzenia za pracę, które stanowi ustalony na podstawie ustawy minimalny standard finansowy pozwalający na zaspokajanie podstawowych potrzeb życiowych. Warto jednak odnotować, że surowe ograniczenia w podejmowaniu przez aplikantów sędziowskich i prokuratorskich jakichkolwiek innych, niż ściśle wskazanych w ustawie zajęć, uniemożliwia im podejmowanie pracy dodatkowej pozwalającej nawet na minimalne podniesienie stopy życiowej. Zważywszy zaś na fakt, że aplikanci poza podjętą aplikacją sędziowską albo prokuratorską posiadają również rodziny i inne zobowiązania finansowe, związane chociażby z koniecznością pokrycia kosztów swojego zamieszkania oraz kosztów egzystencji, nie sposób stwierdzić, że obecna kwota stypendium pozwala na ich zabezpieczenie finansowe.

Wskazujemy, że w naszej opinii kwota stypendium powinna odpowiadać poziomowi przygotowania merytorycznego aplikantów stanowiącego zarówno podstawę przyjęcia i edukacji ich w Krajowej Szkole, jak również pracy świadczonej na rzecz sądów w ramach comiesięcznych, trzytygodniowych praktyk. Poziom wiedzy aplikantów sędziowskich i prokuratorskich należy według nas co najmniej zrównywać z wykształceniem asystenta sędziego lub asystenta prokuratora, które według właściwych rozporządzeń Ministra Sprawiedliwości zostało ustalone w wysokości od 4300 zł do 6500 zł miesięcznie³ i objęte jest dodatkowym wynagrodzeniem rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej oraz systemem premiowania. Warto odnotować, że nakład pracy czyniony przez aplikantów sędziowskich i prokuratorskich w trakcie praktyk *de facto* odpowiada – zwłaszcza w płaszczyźnie merytorycznej – pracy wykonywanej przez asystentów sędziów i asystentów prokuratorów. Uwzględniając zaś udział aplikantów w regularnie odbywających się zjazdach w toku aplikacji, które oprócz uczestnictwa w zajęciach wymagają przygotowania się przez aplikantów do kolejnych sprawdzianów oraz przedmiotu zjazdów uważamy, że kwota stypendium powinna ulec stosownemu podwyższeniu.

Odnosząc się do proponowanej kwoty podwyższenia stypendium pragniemy wskazać, że kwoty odpowiednio 5100 zł i 5500 zł pozwoliłyby na powrót relacji wysokości stypendium do minimalnego wynagrodzenia na poziomie zaprezentowanym w tabeli nr 2. Choć wspomniany stosunek procentowy pozostawałby wówczas na poziomie nadal znacząco odmiennym od istniejącego w latach 2011-2018, wynosiłby on jednak około 150% i przywracałby równowagę pomiędzy wysokością stypendium i jej racjonalnym i ekonomicznie uzasadnionym stosunkiem do minimalnego wynagrodzenia.

Rok	Wysokość minimalnego wynagrodzenia	Wysokość stypendium		Różnica kwotowa pomiędzy minimalnym wynagrodzeniem a wysokością stypendium		Stosunek procentowy wysokości stypendium do minimalnego wynagrodzenia	
		aktualna	proponowana	aktualna	proponowana	aktualny	proponowany
2022	3 010 zł	4 100 zł	---	1 090 zł	---	136%	---
		4 500 zł		1 490 zł		150%	
2023 do 30.06	3 490 zł	j/w	5 100 zł	610 zł	1 610 zł	117%	146%
			5 500 zł	1 010 zł	2 010 zł	129%	158%
2023 od 01.07	3 600 zł	j/w	5 100 zł	500 zł	1 500 zł	114%	142%
			5 500 zł	900 zł	1 900 zł	125%	153%

² Według danych GUS w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku: inflacja w styczniu 2023 – 16,6%, w lutym 2023 – 18,4%, w marcu 2023 – 16,1%, a średnia za 2022 rok – 14,3%.

³ Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 kwietnia 2023 r. w sprawie wynagrodzenia zasadniczego asystentów sędziów (Dz.U. z 2023 r. poz. 660) oraz Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 kwietnia 2023 r. w sprawie wynagrodzenia zasadniczego asystentów i starszych asystentów prokuratorów (Dz.U. z 2023 r. poz. 713).

Tabela 2. Porównanie proponowanej wysokości stypendium ze stanem aktualnym. Opracowanie własne, kwiecień 2023.

Końcowo wskazujemy, że proponowana wysokość stypendium aplikantów Krajowej Szkoły jest spójna z innymi świadczeniami wypłacanymi ze środków budżetu państwa w przypadku podejmowania kształcenia w innych państwowych jednostkach organizacyjnych. Tytułem przykładu wskazać można słuchaczy Krajowej Szkoły Administracji Publicznej im. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Kaczyńskiego, której słuchacze zgodnie z §2 właściwego rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów otrzymują obecnie stypendium krajowe w wysokości 4 900 zł miesięcznie. Brak jest według nas powodów by różnicować sytuację słuchaczy ww. szkoły z aplikantami Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury zwłaszcza uwzględniając, że wobec słuchaczy tej Szkoły nie znajdują zastosowania zakazy podejmowania dodatkowych zajęć, pozwalających uzyskać przez te osoby dodatkowe źródła dochodów.

W związku z tym zwracamy się z prośbą o nadanie biegu ww. petycji i podjęcie prac nad spowodowaniem stosownych zmian prawodawczych.

Załącznik:

1. lista osób fizycznych stanowiących grupę podmiotów wnoszących niniejszą petycję wraz z wskazaniem miejsca zamieszkania każdej z tych osób.

Z poważaniem

aplikant sędziowski

reprezentant wnioskodawców

ZAŁĄCZNIK DO PETYCJI

Aplikantów

wocznika aplikacji sędziowskiej
Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury

Osoby fizyczne popierające petycję w przedmiocie podjęcia przez Ministra Sprawiedliwości prac legislacyjnych polegających na zmianie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie stypendium aplikantów Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury (Dz. U. z 2022 r. poz. 2497) w zakresie §2 ust. 1 pkt 1 i 2 tego rozporządzenia, poprzez podwyższenie miesięcznej wysokości stypendium aplikanta aplikacji sędziowskiej i prokuratorskiej KSSiP:

- 1) w trakcie pierwszych dwunastu miesięcy szkolenia – z kwoty 4 100 zł obecnie do kwoty 5 100 zł oraz
- 2) po ukończeniu dwunastu miesięcy szkolenia – z kwoty 4 500 zł obecnie do kwoty 5 500 zł

– wniesionej przez osobę reprezentującą niżej wymienioną grupę podmiotów, aplikanta sędziowskiego

Lp.	Imię i nazwisko aplikanta	Miejsce zamieszkania	Podpis
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			

Stosownie do art. 4 ust. 3 ustawy o petycjach informujemy, że nie wyrażamy zgody na ujawnienie na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję danych osobowych osób składających petycję.

